

УДК 378.147:78

[https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2\(54\)-1965-1977](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2026-2(54)-1965-1977)

Степанюк Ігор Віталійович кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри музичного мистецтва Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, м. Луцьк, <https://orcid.org/0000-0001-9324-2655>

Жорняк Богдана Євгенівна кандидат педагогічних наук, завідувачка кафедри музичного мистецтва Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, м. Луцьк, <http://orcid.org/0000-0002-9122-9323>

П'явка Катерина Миколаївна доктор філософії (PhD) за спеціальністю 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), старший викладач кафедри музичного мистецтва Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, м. Луцьк, <https://orcid.org/0000-0002-0453-454X>

Дудай Михайло Ігорович викладач акордеону циклової комісії народних інструментів Луцького педагогічного фахового коледжу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, м. Луцьк, <https://orcid.org/0000-0001-9996-533>

Бовканюк Павло Олександрович викладач акордеону циклової комісії народних інструментів Луцького педагогічного фахового коледжу Комунального закладу вищої освіти «Луцький педагогічний інститут» Волинської обласної ради, м. Луцьк, <https://orcid.org/0000-0002-9967-080X>

ФОРМУВАННЯ ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ МУЗИКИ ПІД ЧАС ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Анотація. У статті розглядається проблема формування фахових компетентностей майбутніх учителів музичного мистецтва під час проходження педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти. Актуальність дослідження зумовлена вимогами Нової української школи та необхідністю підготовки компетентних педагогів-музикантів, здатних до ефективної професійної діяльності в сучасних умовах. Проаналізовано сутність поняття "фахова компетентність учителя музики" як інтегративної якості особистості, що поєднує музично-педагогічні знання, практичні уміння, особистісні якості та

досвід професійної діяльності. Досліджено структуру фахових компетентностей майбутніх учителів музики, яка включає когнітивний, діяльнісно-практичний, особистісно-мотиваційний та рефлексивно-оцінний компоненти.

Розкрито роль педагогічної практики як ключового етапу професійної підготовки, що забезпечує трансформацію теоретичних знань у практичні уміння та навички.

Обґрунтовано педагогічні умови ефективного формування фахових компетентностей під час практики, зокрема створення професійно-навчального середовища, забезпечення наступності теоретичної та практичної підготовки, використання інноваційних методів та технологій, організація системної рефлексії студентами власної діяльності.

Визначено основні напрями діяльності студентів-практикантів, що сприяють розвитку фахових компетентностей: підготовка та проведення уроків музичного мистецтва, робота з шкільними вокально-хоровими колективами, організація музично-просвітницької діяльності, використання цифрових технологій у музичній освіті. Представлено методичні рекомендації щодо організації педагогічної практики студентів-музикантів з урахуванням компетентнісного підходу. Доведено, що педагогічна практика є невід'ємною складовою процесу формування майбутнього вчителя музичного мистецтва як компетентного професіонала, здатного до творчої самостійної діяльності та постійного професійного зростання.

Ключові слова: фахові компетентності, майбутні вчителі музики, педагогічна практика, заклади загальної середньої освіти, компетентнісний підхід, професійна підготовка, музично-педагогічна діяльність.

Stepaniuk Ihor Candidate of art studies, Associate Professor of the Department of Musical Arts Municipal of Higher Educational «Lutsk Pedagogical Institute» of the Volyn Regional Council, Lutsk, <https://orcid.org/0000-0001-9324-2655>

Zhorniak Bohdana Candidate of Pedagogical Sciences, head of the Department of Musical Arts of Municipal Higher Educational «Lutsk Pedagogical Institute» of the Volyn Regional Council, Lutsk, [http:// orcid.org/0000-0002-9122-9323](http://orcid.org/0000-0002-9122-9323)

P'yavka Kateryna Doctor of Philosophy (PhD) in specialty 014.13 Secondary Education, senior lecturer of the Department of Musical Art of the Municipal Institution of Higher Education «Lutsk Pedagogical Institute» of the Volyn Regional Council, Lutsk, <https://orcid.org/0000-0002-0453-454X>

Dudai Mikhailo accordion teacher of Subject Cycle Commission of folk instruments of Lutsk Pedagogical Professional College of Higher Education «Lutsk Pedagogical Institute» of the Volyn Regional Council, Lutsk, <https://orcid.org/0000-0001-9996-533>

Bovkanyuk Pavlo accordion teacher of Subject Cycle Commission of folk instruments of Lutsk Pedagogical Professional College of Higher Education «Lutsk Pedagogical Institute» of the Volyn Regional Council, Lutsk, <https://orcid.org/0000-0002-9967-080X>

FORMATION OF PROFESSIONAL COMPETENCIES OF FUTURE MUSIC TEACHERS DURING PEDAGOGICAL PRACTICE IN GENERAL SECONDARY EDUCATION INSTITUTIONS

Abstract. The article examines the problem of forming professional competencies of future music teachers during pedagogical practice in general secondary education institutions. The relevance of the study is determined by the requirements of the New Ukrainian School and the need to train competent music teachers capable of effective professional activity in modern conditions. The essence of the concept "professional competence of a music teacher" as an integrative quality of personality combining music-pedagogical knowledge, practical skills, personal qualities and professional experience is analyzed. The structure of professional competencies of future music teachers is investigated, which includes cognitive, activity-practical, personal-motivational and reflexive-evaluative components. The role of pedagogical practice as a key stage of professional training that ensures the transformation of theoretical knowledge into practical skills and abilities is revealed. Pedagogical conditions for effective formation of professional competencies during practice are substantiated, particularly creation of professional-educational environment, ensuring continuity of theoretical and practical training, use of innovative methods and technologies, organization of systematic reflection by students on their own activities. The main directions of student-practitioners' activities contributing to development of professional competencies are defined: preparation and conducting of music lessons, work with school vocal-choral groups, organization of music-educational activities, use of digital technologies in music education. Methodological recommendations for organizing pedagogical practice of music students with consideration of competency-based approach are presented. It is proven that pedagogical practice is an integral component of the process of forming future music teachers as competent professionals capable of creative independent activity and continuous professional growth.

Keywords: professional competencies, future music teachers, pedagogical practice, general secondary education institutions, competency-based approach, professional training, music-pedagogical activity.

Постановка проблеми. Сучасні трансформаційні процеси в українській освіті, зумовлені впровадженням концепції Нової української школи, актуалізують проблему підготовки висококваліфікованих педагогічних кадрів, здатних працювати в умовах компетентісно орієнтованої освітньої парадигми. Особливої значущості набуває питання формування фахових компетентностей

майбутніх учителів музичного мистецтва, оскільки музична освіта відіграє важливу роль у всебічному розвитку особистості учня, формуванні його естетичної культури, творчих здібностей та духовних цінностей.

Компетентнісний підхід в освіті передбачає спрямованість навчального процесу на досягнення інтегральних результатів, якими є загальні та фахові компетентності здобувачів освіти [12; 13]. У контексті професійної підготовки вчителів музики це означає необхідність формування не лише музично-теоретичних знань та виконавських умінь, а й здатності ефективно застосовувати їх у практичній педагогічній діяльності, організовувати музично-естетичне виховання школярів, використовувати сучасні освітні технології.

Провідна роль у процесі формування фахових компетентностей майбутніх учителів музики належить педагогічній практиці в закладах загальної середньої освіти. Саме під час практики відбувається інтеграція теоретичних знань, набутих у процесі вивчення музично-теоретичних, виконавських, психолого-педагогічних дисциплін, трансформація їх у практичні уміння та навички музично-педагогічної діяльності. Педагогічна практика створює умови для професійного становлення майбутнього вчителя, формування його готовності до самостійної творчої діяльності, розвитку педагогічного мислення та рефлексивних здібностей.

Водночас аналіз практики підготовки майбутніх учителів музики засвідчує наявність суперечностей між вимогами сучасної школи до рівня професійної компетентності педагога-музиканта та реальним станом його підготовки у закладах вищої педагогічної освіти, між потребою у формуванні цілісної системи фахових компетентностей та фрагментарністю, недостатньою практичною спрямованістю професійної підготовки, між потенційними можливостями педагогічної практики щодо формування фахових компетентностей та недостатньою розробленістю науково-методичного забезпечення цього процесу. Це актуалізує необхідність дослідження особливостей формування фахових компетентностей майбутніх учителів музики під час педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Проблематика професійної підготовки майбутніх учителів музики, формування їх фахових компетентностей знаходиться в полі зору багатьох вітчизняних дослідників. Теоретичні засади компетентнісного підходу у вищій освіті розкрито в працях Н. Муқан, Н. Чубінської, Г. Чжунцзюнь [1]. Дослідники обґрунтовують професійну компетентність фахівця як складну цілісну інтелектуальну, професійно-особистісну конструкцію, що формується в процесі професійної підготовки у закладі вищої освіти та розвивається у професійній діяльності.

Специфіку професійної компетентності вчителя музики досліджували І. Полубоярина, М. Михаськова, Л. Козирева, Л. Піджоян. Зокрема, І. Полубоярина виокремлює три блоки компетентностей майбутніх учителів

музики: особистісний (особистісно-мотиваційна, саморегуляційна, етична, загальнокультурна, психологічна, соціальна, громадянська компетентності), комунікативний (загальна та професійна музична комунікативна компетентність), діяльнісний (методологічна, дидактична, музично-практична, науково-творча, управлінська та організаційна компетентності) [2]. Результатом сформованості професійної компетентності є готовність майбутніх учителів музики до педагогічної та творчої діяльності в загальноосвітній школі.

Питання формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва у процесі фахового навчання розглянуто в дослідженнях Л. Сбітневої [3, С. 179]. Дослідниця обґрунтовує концепцію цілісної системи підготовки вчителя музики, що включає єдність загальнопедагогічної та спеціальної підготовки, зокрема музично-теоретичні знання, володіння музичним інструментом, співацьким голосом, навичками ансамблевого виконання, диригентською технікою, методикою музичного навчання і виховання.

Формуванню професійної компетентності засобами диригентсько-хорових дисциплін присвячено праці Т. Пухальського [4, С. 118], Н. Тарарак, І. Цюряк, А. Растригіної. Т. Пухальський розкриває логіку структурно-функціональної моделі формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами диригентсько-хорових дисциплін через орієнтувально-цільовий, змістовий, процесуально-технологічний та результативний структурні блоки.

Вагомий внесок у розробку проблеми професійно-педагогічної підготовки майбутніх учителів музичного мистецтва зробили представники Кам'янець-Подільської наукової школи [5]. У колективній монографії розкрито основні завдання формування професійних навичок на заняттях музично-теоретичного спрямування, у викладанні вокально-хорових і музично-інструментальних дисциплін, визначено важливі компоненти навчально-виховної роботи майбутніх учителів музичного мистецтва.

Актуальні питання формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва засобами цифрових технологій досліджувала Х. Мельник [6], а також Ч. Лі [7, С. 98], який обґрунтував педагогічні умови формування професійно-педагогічної компетентності засобами інформаційно-комунікаційних технологій.

Безпосередньо проблема організації та здійснення педагогічної практики студентів-музикантів розглядається у працях Н. Ткачової [8], І. Мороз, О. Ярошенка. Н. Ткачова обґрунтовує, що педагогічна практика в загальноосвітній школі створює умови для професійного розвитку студентів, формує їх готовність до самостійного мислення, творчого пошуку. Метою практики є оволодіння студентами навичками майстерності у викладанні предмету «Музичне мистецтво», формування професійних умінь та навичок, виховання потреби систематично поновлювати знання та творчо їх застосовувати.

Особливості формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва під час проходження педагогічної практики

досліджувала Г. Милованова [9]. Дослідниця акцентує увагу на створенні професійно-навчального середовища у закладі вищої освіти, що активізує компетентнісні якості майбутнього вчителя музичного мистецтва. Практика розглядається як невід'ємна складова процесу формування компетентного професіонала, що володіє сучасними педагогічними технологіями.

Проте, незважаючи на значну кількість досліджень, присвячених професійній підготовці майбутніх учителів музики, недостатньо вивченими залишаються питання цілеспрямованого формування фахових компетентностей саме під час педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти, визначення ефективних педагогічних умов та методичного забезпечення цього процесу в контексті вимог Нової української школи.

Мета статті

Мета статті полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці методичних рекомендацій щодо формування фахових компетентностей майбутніх учителів музики під час педагогічної практики в закладах загальної середньої освіти.

Виклад основного матеріалу

Фахова компетентність майбутнього вчителя музики є складним інтегративним утворенням, що характеризує здатність і готовність випускника закладу вищої освіти до ефективного здійснення музично-педагогічної діяльності. Узагальнення теоретичних положень дозволяє визначити фахову компетентність учителя музики як динамічну комбінацію музично-теоретичних, психолого-педагогічних знань, музично-виконавських, методичних умінь і навичок, особистісних якостей та ціннісних орієнтацій, що забезпечують здатність організовувати та здійснювати музично-естетичне виховання учнів, розвивати їх музичні здібності, формувати музичну культуру засобами різних видів музичної діяльності.

Структура фахових компетентностей майбутніх учителів музики є багатокомпонентною та багаторівневою [2; 3]. На основі аналізу наукових праць можна виокремити такі основні компоненти фахової компетентності вчителя музичного мистецтва:

Когнітивний компонент включає систему музично-теоретичних знань (теорія музики, сольфеджіо, гармонія, поліфонія, аналіз музичних форм, історія музики), психолого-педагогічних знань (педагогіка, психологія, вікова психологія, педагогічна майстерність), методичних знань (методика музичного виховання, методика викладання музичних дисциплін), знань нормативно-правового забезпечення освітнього процесу. Цей компонент забезпечує теоретичну основу професійної діяльності вчителя музики.

Діяльнісно-практичний компонент охоплює музично-виконавські уміння та навички (володіння музичним інструментом, співацьким голосом, диригентською технікою, навичками ансамблевого виконання), методичні уміння (проекувати та організовувати навчально-виховний процес з музичного

мистецтва, добирати та застосовувати адекватні методи, прийоми, форми роботи, здійснювати педагогічний аналіз музичних творів), організаційні уміння (організувати різні види музичної діяльності учнів, керувати шкільними музичними колективами), комунікативні уміння (взаємодія з учнями, батьками, колегами).

Особистісно-мотиваційний компонент включає професійно значущі якості особистості вчителя музики (музичність, емоційність, артистизм, креативність, емпатійність, комунікабельність), мотивацію до професійної діяльності, ціннісні орієнтації, педагогічну позицію, загальну та музичну культуру. Цей компонент забезпечує емоційно-вольову та мотиваційну основу професійної діяльності.

Рефлексивно-оцінний компонент передбачає здатність до самоаналізу, самооцінки та самовдосконалення професійної діяльності, критичного осмислення власного педагогічного досвіду, прагнення до постійного професійного зростання, готовність до інноваційної діяльності. Розвиненість цього компоненту визначає здатність вчителя до саморозвитку та самовдосконалення.

Педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти відіграє ключову роль у процесі формування всіх компонентів фахової компетентності майбутніх учителів музики. Вона є завершальним етапом професійної підготовки і водночас своєрідним «майданчиком» апробації набутих знань, умінь і навичок у реальних умовах професійної діяльності. Саме під час практики відбувається трансформація теоретичних знань у практичні уміння, формується досвід самостійної музично-педагогічної діяльності, розвиваються професійно значущі якості особистості.

Мета педагогічної практики студентів-музикантів полягає в поглибленому ознайомленні з досвідом та методами викладання музичного мистецтва у закладах загальної середньої освіти, закріпленні знань, отриманих у процесі навчання музичних дисциплін, методик викладання, педагогіки та психології, формуванні навичок самостійної музично-педагогічної діяльності [10; 11]. Компетентнісний підхід орієнтує педагогічну практику на досягнення певних результатів, набуття значущих компетенцій, що неможливе без надбання досвіду діяльності.

Основними завданнями педагогічної практики майбутніх учителів музики є: формування цілісного уявлення про особливості професійної діяльності вчителя музичного мистецтва в сучасній школі; оволодіння методикою підготовки та проведення уроків музичного мистецтва з учнями різних вікових груп; формування умінь організувати різні види музичної діяльності школярів (слухання музики, спів, музично-ритмічні рухи, гра на музичних інструментах, музична творчість); розвиток умінь керувати шкільними вокально-хоровими колективами; формування досвіду організації музично-просвітницької діяльності; оволодіння сучасними освітніми технологіями, зокрема цифровими інструментами у викладанні музичного мистецтва; розвиток професійно-особистісних якостей, необхідних для успішної педагогічної діяльності;

формування навичок педагогічної рефлексії, самоаналізу та самооцінки власної діяльності.

Формування фахових компетентностей майбутніх учителів музики під час педагогічної практики відбувається через організацію різних видів професійної діяльності. Базовим видом діяльності є підготовка та проведення уроків музичного мистецтва. У процесі цієї діяльності студенти-практиканти оволодівають методикою проектування уроку відповідно до вимог чинних освітніх програм, вчаться визначати мету та завдання уроку, добирати адекватні методи, прийоми, форми роботи, планувати структуру уроку, готувати необхідне дидактичне забезпечення. Безпосередньо під час проведення уроків формуються уміння організувати навчально-виховний процес, керувати навчальною діяльністю учнів, створювати сприятливу емоційно-психологічну атмосферу, застосовувати різні види музичної діяльності, використовувати технічні засоби навчання.

Важливим напрямом діяльності студентів-практикантів є робота з шкільними вокально-хоровими колективами. У процесі підготовки та проведення репетицій з хоровими колективами формуються диригентсько-хорові уміння, розвивається здатність добирати репертуар відповідно до віку та можливостей учасників, застосовувати ефективні методи розучування музичних творів, формувати вокально-хорові навички. Організація концертних виступів шкільних колективів сприяє розвитку організаційних здібностей, уміння працювати в команді, відповідальності.

Організація музично-просвітницької діяльності передбачає проведення музичних лекторіїв, вікторин, тематичних концертів, музичних вітальнь тощо. Цей напрям діяльності сприяє формуванню умінь популяризувати музичне мистецтво, адаптувати музикознавчу інформацію до рівня сприйняття учнів різного віку, організувати масові музично-виховні заходи, залучати школярів до активної музичної діяльності поза уроками. Особливого значення в сучасних умовах набуває формування умінь використовувати цифрові технології у викладанні музичного мистецтва [6; 7]. Під час практики студенти опановують навички роботи з мультимедійними засобами, музичними комп'ютерними програмами, інтернет-ресурсами, електронними освітніми платформами. Це забезпечує готовність майбутніх учителів до роботи в умовах цифровізації освіти, здатність використовувати інноваційні технології для підвищення ефективності навчально-виховного процесу.

Формування рефлексивно-оцінного компонента фахової компетентності відбувається через систематичний аналіз та самоаналіз проведених уроків, виховних заходів, репетиційної роботи. Студенти-практиканти вчаться критично оцінювати власну діяльність, виявляти позитивні та негативні моменти, визначати шляхи подолання труднощів, планувати власний професійний розвиток. Важливу роль відіграє обговорення проведених занять з методистами, учителями-наставниками, що сприяє усвідомленню студентами особливостей музично-педагогічної діяльності, формуванню професійної позиції.

Ефективність формування фахових компетентностей майбутніх учителів музики під час педагогічної практики значною мірою залежить від дотримання певних педагогічних умов [5; 14]. До ключових умов належать:

Створення професійно-навчального середовища у закладі вищої освіти та базових школах, що активізує компетентнісні якості майбутніх учителів музики. Це передбачає укомплектованість шкіл педагогічними кадрами, наявність кабінетів музичного мистецтва, обладнаних відповідно до сучасних вимог, доступність необхідних музичних інструментів, технічних засобів, дидактичних матеріалів.

Забезпечення наступності та систематичності теоретичної підготовки студентів з музично-теоретичних, виконавських, психолого-педагогічних дисциплін та їх практичної підготовки. Педагогічна практика має логічно продовжувати та доповнювати аудиторні заняття, забезпечувати застосування набутих знань та умінь у реальних умовах професійної діяльності.

Використання інноваційних методів та технологій організації педагогічної практики, зокрема проблемного навчання, проектних методів, інтерактивних форм роботи, кейс-методів. Це сприяє активізації пізнавальної та творчої діяльності студентів, розвитку критичного мислення, здатності до самостійного вирішення професійних завдань.

Організація системної рефлексії студентами власної діяльності через ведення щоденників педагогічної практики, написання аналітичних звітів, проведення конференцій за підсумками практики, обговорення проблемних ситуацій. Це забезпечує усвідомлення студентами змісту та результатів власної діяльності, сприяє професійному самовизначенню.

Забезпечення кваліфікованого методичного супроводу практики з боку викладачів закладу вищої освіти та вчителів-наставників базових шкіл. Важливою є чітка координація діяльності методистів від університету та шкільних учителів, їх спільна робота з аналізу та оцінювання діяльності студентів-практикантів.

Створення позитивної мотивації студентів до проходження педагогічної практики, формування ціннісного ставлення до майбутньої професійної діяльності. Це досягається через ознайомлення студентів з кращим досвідом роботи вчителів музики, залучення їх до участі у професійних конкурсах, фестивалях, науково-практичних конференціях.

Важливим аспектом організації педагогічної практики є її структурування відповідно до етапів професійного становлення майбутнього вчителя. На початкових курсах доцільним є проведення ознайомчої практики, спрямованої на формування цілісного уявлення про специфіку роботи вчителя музики, спостереження за діяльністю досвідчених педагогів, аналіз уроків музичного мистецтва. На наступних етапах практика набуває більш активного характеру: студенти проводять окремі фрагменти уроків, організовують позакласні музичні заходи. Завершальним етапом є переддипломна практика, під час якої студенти

виконують повний обсяг роботи вчителя музики, беруть на себе відповідальність за організацію музично-естетичного виховання школярів.

Оцінювання результатів педагогічної практики має здійснюватися на основі компетентнісного підходу з урахуванням сформованості всіх компонентів фахової компетентності. Критеріями оцінювання є: рівень володіння теоретичними знаннями та здатність застосовувати їх на практиці; якість підготовки та проведення уроків музичного мистецтва, виховних заходів; рівень розвитку музично-виконавських умінь; здатність організовувати різні види музичної діяльності учнів; уміння використовувати сучасні освітні технології; рівень розвитку професійно значущих особистісних якостей; здатність до професійної рефлексії та самовдосконалення; якість виконання звітної документації.

Висновки

Проведене дослідження дозволяє зробити наступні висновки. Фахова компетентність майбутнього вчителя музики є складним інтегративним утворенням, що включає когнітивний, діяльнісно-практичний, особистісно-мотиваційний та рефлексивно-оцінний компоненти і забезпечує здатність ефективно здійснювати музично-педагогічну діяльність у закладах загальної середньої освіти. Педагогічна практика відіграє ключову роль у формуванні фахових компетентностей майбутніх учителів музики, оскільки забезпечує трансформацію теоретичних знань у практичні уміння та навички, формування досвіду самостійної професійної діяльності, розвиток професійно значущих якостей особистості. У процесі практики відбувається інтеграція музично-теоретичної, виконавської, психолого-педагогічної, методичної підготовки студентів.

Основними напрямками діяльності студентів-практикантів, що сприяють формуванню фахових компетентностей, є підготовка та проведення уроків музичного мистецтва, робота з шкільними вокально-хоровими колективами, організація музично-просвітницької діяльності, використання цифрових технологій у музичній освіті. Кожен з цих напрямів забезпечує розвиток специфічних професійних умінь та навичок.

Ефективність формування фахових компетентностей під час педагогічної практики залежить від дотримання педагогічних умов, зокрема створення професійно-навчального середовища, забезпечення наступності теоретичної та практичної підготовки, використання інноваційних методів організації практики, системної рефлексії студентами власної діяльності, кваліфікованого методичного супроводу. Організація педагогічної практики на основі компетентнісного підходу потребує структурування її змісту відповідно до етапів професійного становлення, використання різноманітних форм і методів практичної підготовки [1; 14], об'єктивного оцінювання результатів на основі критеріїв сформованості фахових компетентностей.

Перспективи подальших досліджень вбачаємо у розробці детальних навчально-методичних комплексів для організації педагогічної практики майбутніх учителів музики з урахуванням специфіки різних типів закладів

освіти, вивченні особливостей формування окремих компонентів фахової компетентності на різних етапах практичної підготовки, дослідженні можливостей використання цифрових технологій для підвищення ефективності педагогічної практики студентів-музикантів, вивченні зарубіжного досвіду організації практичної підготовки вчителів музики та можливостей його адаптації до умов української освітньої системи.

Література

1. Mukan N., Chubinska N., Zhongjun G. Компетентнісний підхід у вищій освіті: основні поняття та категорії. Академічні візії. 2023. № 17. URL: <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/475>
2. Професійна компетентність майбутніх учителів музики як педагогічний феномен. URL: <https://referat.bookap.info/work/2238668/Profesijna-kompetentnist-majbutnix-uchiteliv>
3. Сбітнева Л. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва у процесі фахового навчання. Духовність особистості: методологія, теорія і практика. 2021. Том 1. № 2 (101). С. 179–187. https://doi.org/10.33216/2220-6310-2021-101-2_1-179-187
4. Пухальський Т. Д. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музики засобами диригентсько-хорових дисциплін: хід і результати експерименту. Професіоналізм педагога: теоретичні й методичні аспекти. 2018. № 8 (2). С. 118–129.
5. Професійно-педагогічна підготовка майбутнього вчителя музичного мистецтва: монографія / За ред. Є. Проворової. Кам'янець-Подільський, 2020. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5563/Profesiino-pedahohichna-pidhotovka-maibutnoho-vchytelia-muzychnoho-mystetstva-monohrafiia.pdf>
6. Мельник Х. П. Формування професійної компетентності майбутніх учителів музичного мистецтва засобами цифрових технологій в сучасній науці і практиці. Педагогічна Академія: наукові записки. 2025. № 14. URL: <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/698>
7. Лі Ч. Розвиток цифрової компетентності майбутніх вчителів музичного мистецтва як педагогічна умова ефективного формування їхньої професійно-педагогічної компетентності. Вісник ЛНУ імені Тараса Шевченка. Педагогічні науки. 2025. № 1. С. 98–104.
8. Ткачова Н. П. Формування диригентських навичок майбутнього вчителя музики під час педагогічної практики в загальноосвітній школі. URL: <https://int-konf.org/ru/2014/prostir-i-chas-suchasnoji-nauki-25-27-04-2014-r/775-tkachova-n-p-formuvannya-dirigentskikh-navichok-majbutnogo-vchitelya-muziki-pid-chas-pedagogichnoji-praktiki-v-zagalnoosvitnij-shkoli>
9. Милованова Г. В. Формування професійної компетентності майбутнього вчителя музичного мистецтва під час проходження педагогічної практики. Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems. URL: <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/2561>
10. Воевідко Л. М. Методика музичного виховання: навчальний посібник. Кам'янець-Подільський, 2020. URL: <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6211/Voievidko-L.M.-Metodyka-muzychnoho-vykhovannia.pdf>
11. Робоча програма «Педагогічна практика (виробнича, переддипломна) (безперервна)». Київський університет імені Бориса Грінченка. URL: <https://files01.core.ac.uk/download/pdf/33692568.pdf>
12. Компетентнісний підхід до навчання як основа Нової української школи. URL: <https://naurok.com.ua/kompetentnisniy-pidhid-do-navchannya-yak-osnova-novo-ukra-nsko-shkoli-412026.html>

13. Компетентнісний підхід в освіті: українські реалії. Вища освіта України. URL: <https://journals.udu.kyiv.ua/index.php/vou/article/view/129>

14. Проворова Є. Удосконалення методичної компетентності вчителів музики в закладі загальної середньої освіти. Освіта дорослих: теорія, досвід, перспективи. 2020. URL: <http://www.adult-education-journal.com.ua/index.php/aej/article/view/203>

References

1. Mukan, N., Chubinska, N., & Zhongjun, G. (2023). Kompetentnisnyi pidkhid u vyshchii osviti: osnovni poniattia ta katehoriï [Competency-based approach in higher education: basic concepts and categories]. *Akademichni vizii*, (17). Retrieved from <https://www.academy-vision.org/index.php/av/article/view/475>

2. Profesiina kompetentnist maibutnikh uchyteliv muzyky yak pedahohichni fenomen [Professional competence of future music teachers as a pedagogical phenomenon]. Retrieved from <https://referat.bookap.info/work/2238668/Profesijna-kompetentnist-majbutnix-uchyteliv>

3. Sbitnieva, L. (2021). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva u protsesi fakhovoho navchannia [Formation of professional competence of future music teachers in the process of professional training]. *Dukhovnist osobystosti: metodolohiia, teoriia i praktyka*, 1(2(101)), 179-187. https://doi.org/10.33216/2220-6310-2021-101-2_1-179-187

4. Pukhalskyi, T. D. (2018). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzyky zasobamy dyryhentsko-khorovykh dystsyplin: khid i rezultaty eksperymentu [Formation of professional competence of future music teachers by means of conducting and choral disciplines: course and results of the experiment]. *Profesionalizm pedahoha: teoretychni y metodychni aspekty*, 8(2), 118-129.

5. Provorova, Ye. (Ed.). (2020). Profesiino-pedahohichna pidhotovka maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva [Professional and pedagogical training of future music teachers]: monograph. Kamianets-Podilskyi. Retrieved from <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/5563/Profesiino-pedahohichna-pidhotovka-maibutnoho-vchytelia-muzychnoho-mystetstva-monohrafiia.pdf>

6. Melnyk, Kh. P. (2025). Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnikh uchyteliv muzychnoho mystetstva zasobamy tsyfrovoykh tekhnolohii v suchasniï nautsi i praktytsi [Formation of professional competence of future music teachers by means of digital technologies in modern science and practice]. *Pedahohichna Akademiia: naukovi zapysky*, (14). Retrieved from <https://pedagogical-academy.com/index.php/journal/article/view/698>

7. Li, Ch. (2025). Rozvytok tsyfrovoy kompetentnosti maibutnikh vchyteliv muzychnoho mystetstva yak pedahohichna umova efektyvnoho formuvannia yikhnoi profesiino-pedahohichnoi kompetentnosti [Development of digital competence of future music teachers as a pedagogical condition for effective formation of their professional and pedagogical competence]. *Visnyk LNU imeni Tarasa Shevchenka. Pedahohichni nauky*, (1), 98-104.

8. Tkachova, N. P. (2014). Formuvannia dyryhentskykh navychok maibutnoho vchytelia muzyky pid chas pedahohichnoi praktyky v zahalnoosvitnii shkoli [Formation of conducting skills of future music teachers during pedagogical practice in secondary school]. Retrieved from <https://int-konf.org/ru/2014/prostir-i-chas-suchasnoji-nauki-25-27-04-2014-r/775-tkachova-n-p-formuvannya-dirigentskikh-navichok-majbutnogo-vchytelya-muziki-pid-chas-pedagogichnoji-praktiki-v-zagalnoosvitnij-shkoli>

9. Mylovanova, H. V. Formuvannia profesiinoi kompetentnosti maibutnoho vchytelia muzychnoho mystetstva pid chas prokhozhenia pedahohichnoi praktyky [Formation of professional competence of future music teachers during pedagogical practice]. *Modern Information Technologies and Innovation Methodologies of Education in Professional Training Methodology Theory Experience Problems*. Retrieved from <https://vspu.net/sit/index.php/sit/article/view/2561>

10. Voievidko, L. M. (2020). *Metodyka muzychnoho vykhovannia* [Methods of music education]: textbook. Kamianets-Podilskyi. Retrieved from <http://elar.kpnu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/6211/Voievidko-L.M.-Metodyka-muzychnoho-vykhovannia.pdf>

11. Robocha prohrama «Pedahohichna praktyka (vyrobnycha, peredyplomna) (bezperervna)» [Work program "Pedagogical practice (industrial, pre-diploma) (continuous)"]. Kyiv University named after Borys Hrinchenko. Retrieved from <https://files01.core.ac.uk/download/pdf/33692568.pdf>

12. Kompetentnisnyi pidkhid do navchannia yak osnova Novoi ukrainskoi shkoly [Competency-based approach to learning as the basis of the New Ukrainian School]. Retrieved from <https://naurok.com.ua/kompetentnisniy-pidhid-do-navchannya-yak-osnova-novo-ukra-nsko-shkoli-412026.html>

13. Kompetentnisnyi pidkhid v osviti: ukrainski realii [Competency-based approach in education: Ukrainian realities]. *Vyshcha osvita Ukrainy*. Retrieved from <https://journals.udu.kyiv.ua/index.php/vou/article/view/129>

14. Provorova, Ye. (2020). *Udoskonalennia metodychnoi kompetentnosti vchyteliv muzyky v zakladi zahalnoi serednoi osvity* [Improvement of methodological competence of music teachers in general secondary education institutions]. *Osvita doroslykh: teoriia, dosvid, perspektyvy*. Retrieved from <http://www.adult-education-journal.com.ua/index.php/aej/article/view/203>

